

Name: _____

Class: _____

Section: _____

Date: __/__/__

Marks: __/100

વિજ્ઞાન શબ્દાવલી

Science Vocabulary • Std 5 Vocabulary
GSEB ધોરણ ૫ • Domain-Specific Tier • વિજ્ઞાન ના મૂળભૂત શબ્દો

15 Words

35 min

8 Exercises

Std 5 Level

100 marks

બધા ૧૫ શબ્દો + Etymology (15 Words + Origin)

#	Gujarati	Phonetic	English	Etymology / વ્યુત્પત્તિ
1	પ્રયોગ	prayog	Experiment	પરીક્ષણ કરવું
2	અણુ	anu	Atom	સૌથી નાનો કણ
3	પરમાણુ	parmanu	Molecule	અણુઓ નો સમૂહ
4	ઊર્જા	urja	Energy	કામ કરવાની ક્ષમતા
5	બળ	bal	Force	ઘસ્ટો કે ખેંચ
6	ગુરુત્વાકર્ષણ	gurutvakarshan	Gravity	નીચે ખેંચતો બળ
7	ચુંબકત્વ	chumbakatva	Magnetism	લોખંડ ખેંચે
8	વીજળી	vijali	Electricity	ઊર્જા નો પ્રકાર
9	પ્રકાશ	prakash	Light	જોવા માટે
10	ધ્વનિ	dhvani	Sound	સંભળાય
11	તાપમાન	tapaman	Temperature	ગરમી નું માપ
12	આયતન	aayatan	Volume	જગ્યા નું માપ
13	દળ	dal	Mass	વસ્તુ નું વજન
14	પ્રતિક્રિયા	pratikriya	Reaction	જવાબી ક્રિયા
15	મિશ્રણ	mishran	Mixture	ભેળવેલ વસ્તુઓ

વિજ્ઞાન શબ્દાવલી વિશે (About)

વિજ્ઞાન સંશોધન અને નવી શોધ ની ભાષા છે. પદાર્થ વિજ્ઞાન, રસાયણ, જીવ વિજ્ઞાન - દરેક ની પોતાની ભાષા. ધોરણ ૫ માં ૧૫ વૈજ્ઞાનિક શબ્દો.

ઉદાહરણ વાક્યો (Example Sentences)

1 પાણી ૨ આણુ હાઇડ્રોજન + ૧ આણુ ઓક્સિજન.

→ $Water = 2H + 1O.$

2 ગુરુત્વાકર્ષણ થી વસ્તુ પડે.

→ $Gravity\ makes\ things\ fall.$

3 પ્રકાશ સૌથી ઝડપી.

→ $Light\ is\ fastest.$

4 ધ્વનિ હવા થી ફેલાય.

→ $Sound\ spreads\ through\ air.$

5 પ્રયોગ વગર વિજ્ઞાન નથી.

→ $No\ science\ without\ experiment.$

શબ્દ સંબંધો (Word Relations)

Branches: ભૌતિક, રસાયણ, જીવ વિજ્ઞાન

Force types: ગુરુત્વ, ચુંબક, વિદ્યુત

Energy: સૌર, વિદ્યુત, રાસાયણિક

Measurement: દળ, આયતન, તાપમાન

Method: પ્રયોગ → નિરીક્ષણ → નિષ્કર્ષ

1 જોડી લખો (Match) 5 marks • 5 min**Gujarati**

1. પ્રયોગ
2. અણુ
3. પરમાણુ
4. ઊર્જા
5. બળ

English

- A. Force
- B. Energy
- C. Molecule
- D. Atom
- E. Experiment

2 ખાલી જગ્યા પૂરો (Fill Blanks) 5 marks • 5 min

1. _____ (Gravity) → Phonetic clue: gurutvakarshan
2. _____ (Magnetism) → Phonetic clue: chumbakatva
3. _____ (Electricity) → Phonetic clue: vijali
4. _____ (Light) → Phonetic clue: prakash
5. _____ (Sound) → Phonetic clue: dhvani

3 શબ્દ રચના (Word Formation) 6 marks • 5 min**1. તાપમાન (Temperature)**

સમાનાર્થી: _____ વિરુદ્ધાર્થી: _____

2. આયતન (Volume)

સમાનાર્થી: _____ વિરુદ્ધાર્થી: _____

3. દળ (Mass)

સમાનાર્થી: _____ વિરુદ્ધાર્થી: _____

4 વાક્ય બનાવો (Sentence Making) 4 marks • 5 min

1. "પ્રતિક્રિયા" શબ્દ થી વાક્ય બનાવો:

2. "મિશ્રણ" શબ્દ થી વાક્ય બનાવો:

5 MCQ (Multiple Choice Questions) 5 marks • 4 min**Q1. "પ્રયોગ" નો English meaning શું?**

- (a) Experiment
(c) Force

- (b) Light
(d) Mass

Q2. "અણુ" નો English meaning શું?

- (a) Reaction
(c) Gravity

- (b) Atom
(d) Sound

Q3. "પરમાણુ" નો English meaning શું?

- (a) Magnetism
(c) Temperature

- (b) Mixture
(d) Molecule

Q4. "ઊર્જા" નો English meaning શું?

- (a) Experiment
(c) Energy

- (b) Volume
(d) Electricity

Q5. "બળ" નો English meaning શું?

- (a) Force
(c) Light

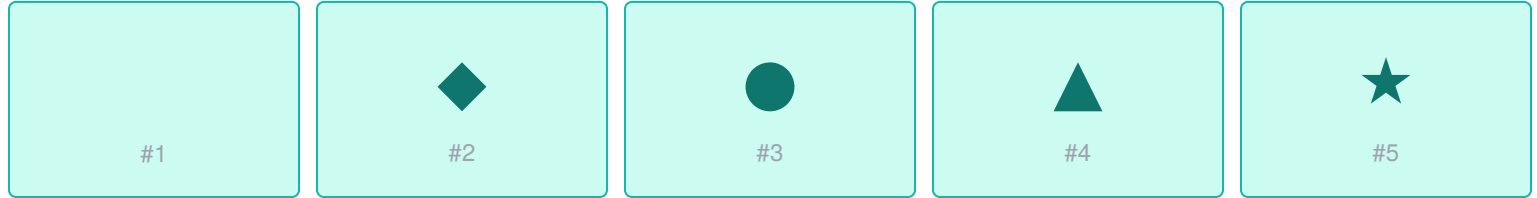
- (b) Atom
(d) Mass

6 જોડણી / શ્રુતલેખ (Spelling/Dictation) 10 marks • 5 min

Teacher will say each word. Write in Gujarati:

1. (Hint: Experiment) _____
3. (Hint: Molecule) _____
5. (Hint: Force) _____
7. (Hint: Magnetism) _____
9. (Hint: Light) _____

2. (Hint: Atom) _____
4. (Hint: Energy) _____
6. (Hint: Gravity) _____
8. (Hint: Electricity) _____
10. (Hint: Sound) _____

7 ચિત્ર-શબ્દ જોડી (Picture-Word Match) 5 marks • 3 min

Match: 1=___ 2=___ 3=___ 4=___ 5=___

8 શબ્દ-શોધ (Word Search) 10 marks • 5 min • Find 5 words!

ક	ા	ય	મ	ા	ર
ય	ા	પ્રયોગ	ય	ા	ી
ા	ં	અણુ	ા	ર	ા
ર	ા	પરમાણુ	ા	ા	ય
ી	ો	ઊર્જા	ન	મ	ો
ા	ા	બળ	ં	ા	ા

શું તમે જાણો છો? (Did You Know? - Fun Facts)

- ! આ વિષય માં ૧૦૦+ વિશેષ શબ્દો છે.
- ! આ વિષય Std 6+ માં વધારે વિગતે આવશે.
- ! આ વિષય ભારતના વિકાસ માટે મહત્વ.

સામાન્ય ભૂલો (Common Mistakes to Avoid)

✗ General word વાપરવું	✓ Specific term વાપરો
✗ Cross-disciplinary mix	✓ દરેક field નો અલગ vocab
✗ Spelling errors	✓ મૂળ spelling યાદ રાખો

Cross-Curricular Connections

- > **Science:** Science with Gujarati terms
- > **Math:** Numbers + units in Gujarati
- > **Social Studies:** Cultural context

Bonus Challenge (5 extra marks!)

આ topic ના ૫ શબ્દો વાપરી ને એક પોતાનું વાક્ય બનાવો જે real life situation દર્શાવે.

ચર્ચા પ્રશ્નો (Discussion Questions)

- Q1.** આ topic (વિજ્ઞાન શબ્દાવલી) તમારા જીવનમાં કેવી રીતે ઉપયોગ થાય?
- Q2.** કુટુંબ સાથે આ topic વિશે શું વાત કરી?
- Q3.** આ topic માં તમારું favorite શબ્દ કયું અને કેમ?

Project Ideas (Extended Learning)

- P1:** આ topic નો glossary બનાવો
- P2:** Visual presentation બનાવો
- P3:** Interview an expert

Reading Recommendations

NCERT Std 5 textbook
 Topic-specific encyclopedia
balgujarati.com/std5/

Self-Evaluation Rubric (Rate Yourself)

Criteria	4 marks	3 marks	2 marks	1 mark
Word Knowledge	☐ Excellent	☐ Good	☐ Average	☐ Need Practice
Reading Skills	☐ Excellent	☐ Good	☐ Average	☐ Need Practice
Writing Skills	☐ Excellent	☐ Good	☐ Average	☐ Need Practice
Etymology	☐ Excellent	☐ Good	☐ Average	☐ Need Practice

✓ ANSWER KEY - All 8 Exercises (પેરન્ટ્સ માટે)

Exercise 1 - Match (5 marks):

1. 1 → E (Experiment)
2. 2 → D (Atom)
3. 3 → C (Molecule)
4. 4 → B (Energy)
5. 5 → A (Force)

Exercise 2 - Fill Blanks (5 marks):

1. 1. ગુરુત્વાકર્ષણ
2. 2. ચુંબકત્વ
3. 3. વીજળી
4. 4. પ્રકાશ
5. 5. ધ્વનિ

Exercise 3 - Word Form (6 marks):

(Many answers possible - refer to relations on page 2)

Exercise 4 - Sentences (4 marks):

(Examples on page 2 - any correct usage)

Exercise 5 - MCQ (5 marks):

1. Q1 → (a) Experiment
2. Q2 → (b) Atom
3. Q3 → (d) Molecule
4. Q4 → (c) Energy
5. Q5 → (a) Force

Exercise 6 - Spelling (10 marks):

1. 1. પ્રયોગ
2. 2. અણુ
3. 3. પરમાણુ
4. 4. ઊર્જા
5. 5. બળ
6. 6. ગુરુત્વાકર્ષણ
7. 7. ચુંબકત્વ
8. 8. વીજળી
9. 9. પ્રકાશ
10. 10. ધ્વનિ

Exercise 7 - Pic Match (5 marks):

1. 1=પ્રયોગ
2. 2=અણુ
3. 3=પરમાણુ
4. 4=ઊર્જા
5. 5=બળ

Exercise 8 - Word Search (10 marks):

1. ✓ પ્રયોગ
2. ✓ અણુ
3. ✓ પરમાણુ
4. ✓ ઊર્જા
5. ✓ બળ

Total: 50 marks + Bonus 5 = 55 (Self-Eval: 16 separate)

MEMORY TRICKS (યુક્તિ)

- દરરોજ ૩-૪ શબ્દો યાદ રાખો, સપ્તાહ માં ૧૫ complete
- દરેક શબ્દ ને વાક્ય માં વાપરો - context જરૂરી
- Etymology સમજો - શબ્દ ની વ્યુત્પત્તિ યાદ રાખવામાં મદદ
- પુનરાવર્તન: દિવસ ૧, ૩, ૭, ૧૪, ૨૮ માં revise કરો

PRO TIPS (પેરન્ટ્સ + ટીચર્સ માટે)

- બાળક સાથે દરરોજ ૧૫ મિનિટ practice કરો
- રીઅલ-વાર્લ્ડ situations માં શબ્દો વાપરો
- ભૂલો સહજતા થી સુધારો, ગુસ્સો ન કરો
- એક શબ્દ થી story બનાવો - creative use

CERTIFICATE OF COMPLETION**સફળતા પ્રમાણપત્ર**

This is to certify that

(Student Name)

has successfully completed

વિજ્ઞાન શબ્દાવલી (Science Vocabulary)

Std 5 Vocabulary - GSEB Kallol Aligned

Parent / Guardian

Teacher / Date